

‘Een algemene vermogensbelasting zal het lot van alle domme symboolbelastingen ondergaan’

Anton Van Zantbeek

gisteren om 09:13 • Bijgewerkt op: gisteren om 11:41 •

‘**T**ax the rich’ wordt vaak voorgesteld als de magische oplossing voor alle maatschappelijke problemen. Of het nu de betaalbaarheid van de pensioenen is, de investeringen in het onderwijs en de zorg zijn of het opkrikken van het defensiebudget is, de rijken zullen dat allemaal wel betalen.

De eenvoud van de oplossing spreekt velen aan: het geld halen waar het zit! Uit een peiling blijkt dan ook dat meer dan 70 procent van de bevolking gewonnen is voor een rijkentaks. Die uitslag verbaast niet zozeer omdat het percentage hoog is, wel omdat het eigenlijk nog zo laag is. Uiteraard vindt iedereen dat iemand anders meer belasting moet betalen. Zolang men zelf maar buiten schot blijft, is alles prima. Om dat te weten, heb je geen peiling nodig.

Sedert Thomas Piketty en zijn ideeën viraal zijn gegaan, staat de herverdeling van de rijkdom over heel de wereld hoog op de agenda. In landen als de Verenigde Staten kun je je daar wel wat bij voorstellen. Maar België is de Verenigde Staten niet. Ons land spant al de kroon voor belastingdruk op kapitaal. Bovendien scoort België uiterst goed op inkomensongelijkheid, en Vlaanderen zelfs nog beter. In die omstandigheden pleiten voor nog hogere belastingen, is gewoon onredelijk.

De roep om een veralgemeende vermogensbelasting klinkt niettemin luid in België. Vooral in het zuiden van het land roffelt men de oorlogstrom. Dat vooral het rijke Vlaanderen die belasting zou betalen, is daar niet vreemd aan. Het is politiek slim je inkomsten te halen bij burgers die niet voor je stemmen.

ALS 'DE RIJKEN' WEGTREKKEN, VERDWIJNT OOK HUN BIJDRAGE AAN DE INKOMSTENBELASTING, DE BTW, DE SOCIALE ZEKERHEID, DE TEWERKSTELLING EN HET ECONOMISCH WEEFSEL IN HET ALGEMEEN.

Maar mocht België een veralgemeende vermogensbelasting invoeren, dan moet het ook bereid zijn het deksel op de neus te krijgen. Dat ondervond de linkse Noorse regering onlangs. Zij verhoogde de vermogensbelasting tot 1,1 procent voor 2022. Het gevolg was dat in 2023 meer vermogende Noorwegen de rug toekeerden, dan in de vorige tien jaar samen.

Dat is het lot van domme symboolbelastingen. De belasting verhoogt op papier, maar wekt zodanig veel aversie op dat de eigenlijke opbrengst daalt. Denk maar aan de speculatietaks. Die werd in 2017 na welgeteld één jaar weer afgeschaft. De reden? De invoering had belastingen gekost, niet opgebracht.

Dat zal ook het lot zijn van een vermogensbelasting. Als 'de rijken' wegtrekken, verdwijnt ook hun bijdrage aan de inkomstenbelasting, de btw, de sociale zekerheid, de tewerkstelling en het economische weefsel in het algemeen. De vermogenden die toch blijven, zullen minder goesting hebben om investeringsrisico's te nemen. Daarnaast zijn er de hoge kosten. Een nieuwe administratie moet op poten worden gezet. Aangiftes moeten worden verwerkt en gecontroleerd. Allerhande betwistingen over de waarde van inboedel, wijnflessen, auto's, enzovoort moeten worden gevoerd.

Budgettair is zo'n symboolbelasting dus dom. In eerste instantie scoort men er misschien wel mee bij de achterban. Maar dat sentiment trekt snel weg zodra de opbrengst tegenvalt. Het is dan vaak uitgerekend diezelfde achterban die ook het eerste slachtoffer is van de tegenvallende ontvangsten.

Een vermogensbelasting doet dus niet wat een belasting hoort te doen. Dat is geld opleveren. Deze ongemakkelijke waarheid blijkt uit de ervaring in onze buurlanden. Achtereenvolgens Duitsland, Nederland, Luxemburg en Frankrijk hebben die symboolbelasting afgeschaft. Gaan wij die dan in ons klein landje invoeren? Dat zou pas een masterclass zijn: 'Hoe de tak afzagen waar je zelf op zit'.